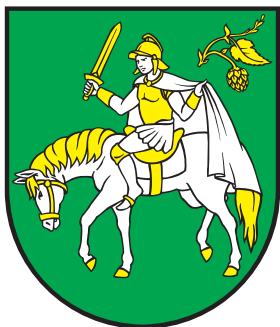

NAŠI SPONZORI

**OBEC
BERTOTOVCE**

Čo budeme robiť cez prázdniny?

Bertotovský
BERTÍK®

Časopis Základnej školy v Bertotoviach
Školský rok 2009/2010
12. ročník

TAKMER PRÁZDNINOVÁ ANKETA SO ŠTVRTÁKMI

Do našej školy chodili 4 roky.
Prežili tu mnoho zaujímavých chvíľ.
Preto sme im položili tri otázky.

1. Čo sa ti v škole najviac páčilo?
2. Aký máš najkrajší zážitok zo školy?
3. Za čím ti bude najviac ľúto?

**Dávid
Lendacký**

1. Najviac sa mi páčilo, keď sme cvičili na ihrisku, hrali sa na počítačoch, tancovali na Dni matiek.
2. Najkrajší zážitok je posledný deň v škole a plavecký výcvik.
3. Najviac ľúto mi bude za pánom učiteľom.

**Vanessa
Gargalíková**

1. Najviac sa mi páčilo učenie, počítače.
2. Najkrajší zážitok mám z plaveckého výcviku a z návštevy policajtov.
3. Smutno mi bude za učiteľmi.

**Samuel
Lackaň**

1. Najviac sa mi páčilo, keď tu boli policajti na autách a program na Deň matiek.
2. Najkrajší zážitok som mal z plaveckého výcviku.
3. Najviac ľúto mi bude za triedou.

**Erik
Verbovský**

1. Najviac sa mi páčili počítače a prírodoveda.
2. Najkrajší zážitok mám z výletu v Bojniciach.
3. Ľúto mi bude za učením a triedou.

**Vlastimil
Sedlák**

1. Najviac sa mi páčili počítače, naša trieda, slovenský jazyk a prírodoveda.
2. Najkrajší zážitok som mal z Dňa matiek, výletu, vianočného programu.
3. Najviac ľúto mi bude za učiteľmi, knihami.

**Filip
Kubek**

1. Najviac sa mi páčilo čítanie, počítače...
2. Najkrajší zážitok mám na výlet v Bojniciach, na triedu.
3. Ľúto mi bude za učením.

HÁDANKY

Koho bijú po hlave, aby šiel rovno?
(cenilk)

Čím ďalej beží, tým je mocnejšia a väčšia. Čo je to?
(akeir)

Vpredu ako vidlička, v prostriedku ako sud a na konci ako metla.
Čo je to? (avark)

Rožky malo a neklalo, sem a tam sa premávalo, predsa vždy doma bývalo. Čo je to? (kámils)

Nie je vták a letí. Nie je včela a bzučí. Čo je to? (oldateil)

Fučí, fučí, nesie horu, dogúľal sa k nášmu dvoru. Čo je to? (okžej)

Má strieborný kabát, iný nemá. Má strieborný kabát a je nemá.
Čo je to? (abyr)

Čo je to, čo vie hovoriť všetkými jazykmi na svete a nijaký sa neučilo?
(anevzo)

Koruna na hlave, kráľovské šaty, zlodejský krok, diabolský krik.
Čo je to? (váp)

Šidlo, bodidlo, po svete chodilo a sladko do domu nosilo ? (alečv)

BERTÍK. Časopis pre deti v ZŠ v Bertotovciach, ktoré sa chcú zabávať, súťažiť a hrať. Vychádza polročne. Nápady: Mgr. Ľudmila Gogová a žiaci školy. Grafika, tlač a distribúcia: Mgr. Valentín Šefčík. Jazyková úprava: Mgr. Milka Pištejová. Náklad: 60 výtlačkov. Všetky práva vyhradené. Bez písomného a opečiatkovaného súhlasu je akékoľvek čmáranie, vysmievanie a ohováranie časopisu alebo jeho časti PRÍSNE ZAKÁZANÉ.

Naše huby

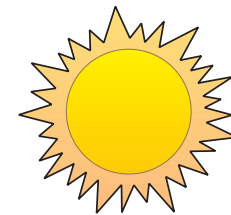
V našich lesoch, na lúkach a na poliach je veľké množstvo húb. Slovensko má na ich rast výhodnú polohu a dobré klimatické podmienky. Huby sú veľmi bohatou skupinou organizmov. Obsahujú bielkoviny, tuky, cukry a veľké množstvo vody. Huby rastú po celý rok, ale hlavná hubárska sezóna je od mája do novembra. Rozoznávame jarne, letné a jesenné huby. Najčastejšie jarne huby sú rôzne druhy smrčkov, ušiak obyčajný, čírovnica májová, hodvábnica jarňá. Medzi letné druhy húb patria rôzne druhy hříbov, plávok, bedľa vysoká a jedovatá muchotrávka zelená. Najviac húb rastie na jeseň. Sú to podpňovka obyčajná, rýdziky, pečiariky, vláknice.

Rôzne druhy húb rastú v rôznych častiach Slovenska. V horských ihličnatých a zmiešaných lesoch nachádzame kuriatko jedlé, masliaky, suchohríby, kozáky, plávky a rýdziky. Nížinné dubové lesy sú bohaté na hříb dubový, hříb sivý, kozák dubový, plávky a prašnice.

Na záver si pripomeňme, že zbierame len huby, ktoré dobre poznáme. Okrem zberu húb pri vychádzke do lesa nezabúdajme, že sme v prírode a k nej sa máme správať ohľaduplne.

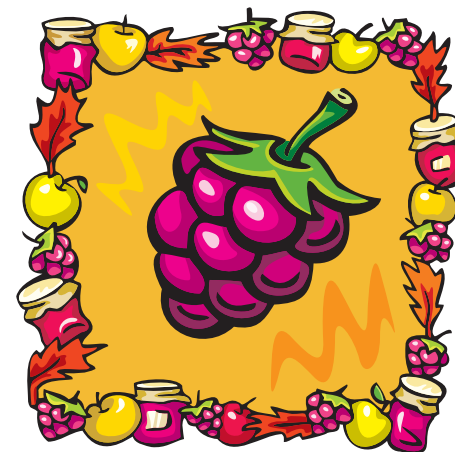

OJ, ZELENÉ LETO, LETKO VOŇAVÉ...

Prázdniny sú tu

Teším sa na prázdniny,
chystám sa na maliny.
Zájdem si aj na huby
za zelené, za duby.
Vidím kozák, kuriatko,
plný košík zakrátko.

V. Sedlák, 4. roč.

Na úvod...

Jún je posledný mesiac školského roka. Je to pre žiakov výborný mesiac. Na jeho úvod je síce ešte dosť veľa skúšania, písania písomiek, testov. Ale po týchto skúškach už začína tá príjemnejšia časť – výlet, vysvedčenie a dlho očakávané letné prázdniny. Tento školský rok nám ubehol ako voda. Mali sme niekoľko zaujímavých akcií – vystupovali sme v kultúrnom dome na Mikuláša, na Deň matiek. V škole sme mali niekoľko divadelných predstavení divadielka Gašparko. V zime sme mali obľúbený karneval.

V areále školy sa pripravuje náš nový školský park plný okrasných stromov a kríkov a stredová plocha bude vysadená novým trávnikom. Opravená je aj studňa, chodník a plot. Po prázdninách, keď prídu deti do školy, mal by byť už areál dokončený.

V tomto školskom roku sme opäť súťažili s firmou SABI. Zbierali sme hliníkové viečka a obaly z mlieka – tetrapaky. Práve v zbere tetrapakov sme sa umiestnili na 15. mieste a získali sme odmenu 300 eur. Za ne sme nakúpili pomôcky pre žiakov na budúci rok – zošity, výkresy, farebné papiere a iné potreby, ktoré si už deti nebudú musieť kupovať. Piat najlepší zberatelia získali MP-3 prehrávače. Všetci žiaci získali menšie ceny. Už sa tešíme na ďalší rok a veríme, že opäť budeme úspešní.

Je koniec júna. Už tradične sa lúčime s našimi štvrtákmi. Dúfame, že sa im v novej škole bude dariť a že na našu školu budú spomínať v dobrom.

Na záver želáme všetkým žiakom príjemné prázdniny, aby si dobre oddýchli, navštívili zaujímavé miesta u nás alebo v zahraničí a aby sa v zdraví a spokojní v septembri vrátili do školy.

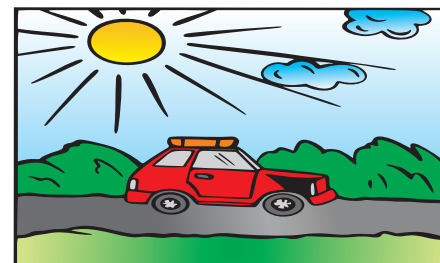
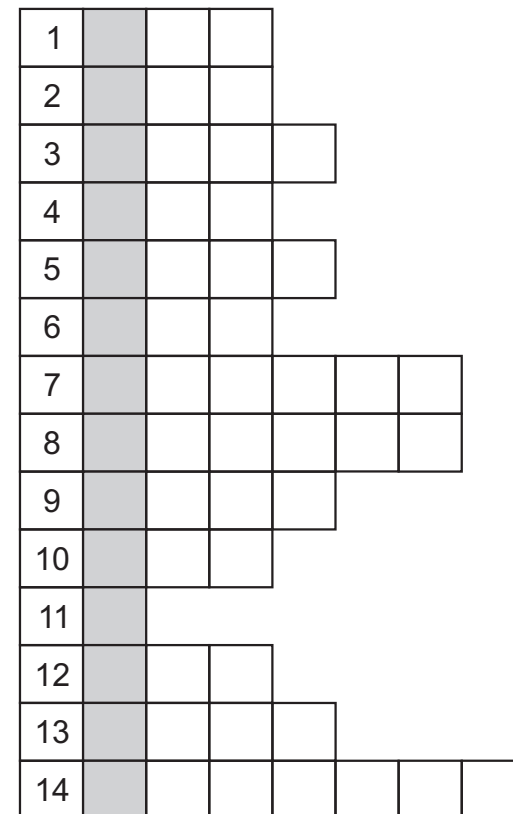

Mgr. L. Gogová

Petná KRÍŽOVKA

1. je v ňom veľa stromov
2. dievčenské meno
3. 1000 kilogramov
4. má meniny 5. 12.
5. opak vojny
6. kladná odpoveď
7. najväčšie mesto na východe
8. sú tam MS vo futbale
9. vtip
10. listnatý strom
11. ypsilon s dĺžňom
12. má 12 mesiacov
13. Kainov brat
14. opak násobenia

Výroky z bertotovských lavíc

- ☺ „V kaderníctve strihajú vlasy, v kozmetictve skrášľujú tvár.“
- ☺ „Aké má dub listy?“ „Ihličnaté.“
- ☺ „Čo sa udialo v Banskej Bystrici počas 2. svetovej vojny?“
„Vzniklo Uhorsko.“
- ☺ „Plesá sú také ani veľké, ani malé vrchy, na ktorých sa môžeme lyžovať.“
- ☺ „Slovenský kras je zjazdovka v Tatrách.“
- ☺ „Aké stromy rastú v dubových lesoch?“ „Brezy.“
- ☺ „Čím sa živí sýkorka a d'ateľ?“ „Ďatelinou.“
- ☺ „Aký úžitok nám poskytuje krava?“ „Topánky?“
- ☺ „Kapor sa živí hmyzom a má hnedú slizkú sršť.“

Riešenie hlavolamu: Ani jedno. Na lipe totiž jablká nerastú.

STRETNUTIE so spisovateľom

26. apríl 2010 bol pre našu školu veľmi zaujímavý. Naše vyučovanie prerušila nevšedná návšteva. Navštívil nás spisovateľ Ján Pochanič. Je autorom CD, na ktorom je 33 rozprávok o písmenách našej abecedy. Pán spisovateľ je aj učiteľom. V minulosti učil na 1. stupni základnej školy. Tam vznikol jeho nápad napísať na každé písmeno rozprávku. Deťom – jeho žiakom – sa tieto príbehy veľmi páčili, a tak sa rozhodol nahráť rozprávky aj pre ostatné deti na Slovensku.

Beseda s ním bola zaujímavá, lebo pán spisovateľ je veľmi vtipný človek a okrem rozprávania o sebe a o svojej práci sa s našimi deťmi zahral. Naši žiaci mali naňho veľa otázok, on im na ne vtipne odpovedal a tak sa o ňom dozvedeli ešte viac. Rozprával im o sebe, keď bol malý, o svojich zážitkoch zo školy, prečo sa rozhodol pre prácu učiteľa, a tak ďalej. V súčasnosti učí na Pedagogickej fakulte v Prešove, kde vyučuje dramatickú výchovu.

Na záver mu naše deti zaspievali hymnu našej školy. Pán spisovateľ si pri nej s niektorými deťmi zatancoval. Stretnutie s týmto zaujímavým človekom nám rýchlo ubehlo a domov sme všetci odchádzali s dobrou náladou a s vedomím, že sme stretli zaujímavého človeka, ktorý šíri radosť a dobrú náladu medzi ľuďmi.

Čo sme sa dočítali?

V STAREJ ŠKOLSKÉJ KRONIKE

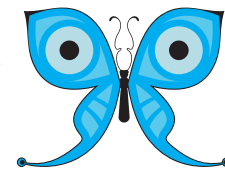
Mesiac Československo-Sovietskeho priateľstva bol zahájený 6. novembra 1951 školskou slávnosťou z príležitosti 34. výročia „Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie“. Mesiac ČSP zakončený bol dňa 5. decembra 1951 peknou slávnosťou. Pribeh mesiaca ČSP bol takýto: 11. novembra oslava 34. výročia Veľkej októbrovej socialistickej revolúcie za prítomnosti 300 občanov. Program dodala Stredná škola v Hermanovciach, ktorá v mesiaci ČSP vystupovala so svojim kultúrnym programom aj v susedných obciach. Dňa 15. novembra 1951 bolo víťanie Štafety mieru a priateľstva. Štafeta prechádzala našou obcou o 14,15 hodine. Žiaci miestnej školy bežali na úseku Bertotovce - Chminianska Nová Ves celkom 5 km. 3 kilometre absolvovali na bicykloch a dva kilometre behom. Dňa 18. novembra 1951 v rámci mesiaca ČSP. Program dodala škola. Dňa 19. 11. 1951 kultúrna brigáda žiakov miestnej školy do Hermanoviec. Dňa 16. novembra 1951 slávnostné zahájenie L'KR. Dňa 20. 11. 1951 kultúrna brigáda žiakov miestnej školy do Hendrichoviec. Dňa 18. 11. – 25. 11. 1951 - Týždeň sovietskej knihy. Rozpredané boli knihy v sume 3700 Kčs. Dňa 5. 12. 1951 – slávnostné zakončenie mesiaca ČSP. Program dodala kultúrna brigáda národnej školy v Hendrichovciach.

V mesiaci decembri miestny osvetový dôverník začal nacvičovať divadelnú hru Ženský zákon. Divadelná hra bola už takmer nacvičená, ale dokončenie hry bolo zmenené tým, že herci z neznámych príčin prestali na skúšky dochádzať.

V zbere šípok dosiahli žiaci pekné výsledky. 12 žiakov nazbieralo 550 kg šípok. Priemerne 1 žiak nazbieral 11 kg šípok. Hodnota šípok v peniazoch bola 3850 Kčs. Ani v zbere papiera, starého železa, makovic a vlnených handier nezaostávalo. Bolo nazbieraných 650 kg papiera, 70 kg železa, 6 kg makovic a 3 kg vlnených handier.

Tento príspevok preberáme zo starej školskej kroniky bez jazykových úprav. Pokračovanie v budúcom čísle.

PRECVIČ SI POSTREH

Nájdeš 7 rozdielov medzi týmito dvomi obrázkami?

**SPOZNÁVAJME
SLOVENSKÝCH
SPISOVATEĽOV**

JÁN SMREK – vlastným menom Ján Čietek patrí k významným slovenským básnikom. Počas 1. svetovej vojny študoval za evanjelického kňaza. Štúdium nedokončil. Stal sa redaktorom Národných novín. V Prahe začal vydávať slávny časopis Elán. Pre dospelých napísal nezabudnuteľné lyrické skladby Básnik a žena a báseň Bacardi. Pre deti napísal dve knižky Maľovaná abeceda a Machule. V prvej ukázal svoje majstrovstvo chápania detskej duše a schopnosť slovenčiny vyjadriť akúkoľvek situáciu.

MIROSLAV VÁLEK – bol od roku 1949 redaktorom v rozličných časopisoch, šéfredaktorom časopisu Romboid a Mladá tvorba. Bol aj ministrom kultúry. Dokázal, že vie písať jedinečné, náročné básne pre dospelých, ale aj jemné, hravé a vtipné básničky pre deti. K jeho najvýznamnejším dielam patrí zbierka básní Veľká cestovná horúčka pre malých cestovateľov, Do Tramtárie.

MILAN RÚFUS – je jedným z najvýznamnejších slovenských básnikov. Jeho poézia je hlboko ukotvená vo viere. Svoj hlboký vzťah k ľudovým rozprávkam vyjadril v Knihe rozprávok, kde na motívy z tvorby Pavla Dobšinského napísal 15 básní. Preslávil sa aj básnickou zbierkou pre dospelých Až dozrieme. Pre deti napísal knižku Modlitbičky, Nové modlitbičky a knihu Pamätníček. Modlitbičky boli vydané niekoľkokrát.

ĽUBOMÍR FELDEK – patrí k najlepším spisovateľom a prekladateľom. Počas štúdia pracoval vo vydavateľstve Mladé letá, neskôr vo vydavateľstve Slovenský spisovateľ. Z jeho tvorby je významná Modrá kniha rozprávok, Zelená kniha rozprávok, Zelené jelene. Z poézie sú významné diela Stratený zverinec, Jantárový svet, Päť detektívov, Hra pre tvoje modré oči.

DANIEL HEVIER – je mimoriadne obľúbeným autorom pre deti a mladých ľudí. Píše básne, prózu, divadelné hry, rozprávky pre rozhlas a televíziu. Je aj výborným textárom populárnej hudby. Typickým znakom jeho tvorby je hravosť a pružnosť narábať so slovenským jazykom. Z próz sú významné Kam chodia na zimu zmrzlinári, Futbal s papučou, Nám sa ešte nechce spať. Z próz zaujal knihami Vtáci v tanci, Nevypĺzaj jazyk na leva, Krajina Zázračno.

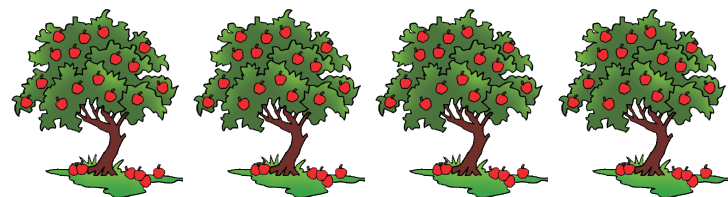
V záhrade rastú štyri lipy,

na každej z nich sú štyri konáre,

na každom konári štyri halúzky,

na každej halúzke štyri jablká.

Koľko jablák je dohromady v záhrade?

Riešenie hlavolamu nájdete na strane 16.

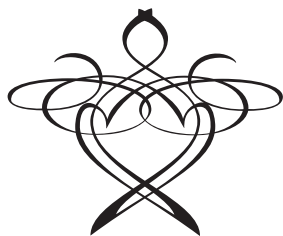

Už tradične druhá májová nedeľa patrí všetkým mamám. Každý si spomenie na tú svoju, ktorá ho vychovala a ktorú má najradšej.

Aj v Bertotovciach je táto nedeľa vyhradená všetkým mamám, no nielen im, ale aj ich deťom, otcom a vlastne celým rodinám. Tohto roku sme Deň matiek oslavovali 9. mája. V kultúrnom dome sa zišli mamičky, ich deti a oteckovia, aby si pozreli zaujímavý program a oslávili tento pekný sviatok. V programe vystúpili deti MŠ, ZŠ, súbor Brežina, mladí tanečníci a spevácka skupina z Košíc. Vystúpenie tradične začali najmenšie deti z MŠ, ktorí zaspievali a zarecitovali básničky a pesničky pre mamičky. Potom zatancovali mladí tanečníci spoločenské tance. Po nich nasledovali muži z folklórneho súboru Brežina, ktorí tradične dvihnú náladu a rozihrajú žilky všetkým prítomným. Ďalej vystúpili žiaci zo základnej školy. Menší – prváci a druháci – zarecitovali básne o mamičkách a zaspievali ľudové piesne. Väčší žiaci zaspievali peknú pieseň o mame a zatancovali moderný tanec na populárnu pieseň.

Na záver opäť zatancovali mladí tanečníci a zaspieval súbor Brežina. Program bol zaujímavý a pestrý a mamičkám aj ostatným prítomným sa páčil. Po oficiálnej časti nasledovalo pohostenie a voľná zábava spojená s tancom. Na tohtoročný Deň matiek zostanú všetkým príjemné spomienky.

Vymaľujte si obrázok

KARNEVAL

Fašiangy sú spojené so zábavou, plesmi a karnevalmi. Tak aj naša škola spolu s materskou školou zorganizovala karneval. Tradične sme sa stretli v kultúrnom dome. Deti v zaujímavých maskách a s dobrou náladou. Mamičky si dali trochu námahy a zaujímavé masky boli na svete. Predstavenie masiek bolo tradične milé a vtipné. Pán riaditeľ Šefčík povzbudil hlavne tých nesmelších a najmenších a pochválil výborné nápady detí, ale hlavne mamičiek, ktoré majú na starosti prípravu masiek. Po predstavení masiek nasledovalo občerstvenie – chutné koláče, zemle a čaj. Potom už nasledovala zábava – tanec, súťaže a všetko, čo ku karnevalu patrí. Domov každý odchádzal s dobrým pocitom, že prežil príjemný deň. Dúfame, že aj na budúci rok sa takto stretneme a opäť prežijeme takýto veselý deň.

JARNÉ UPRATOVANIE

22. apríl je Dňom Zeme. Našu zem si musíme chrániť, aby sme ju zachovali pre ďalšie generácie. Aj žiaci našej školy pri tejto príležitosti robia jarné upratovanie. V piatok 23. apríla sme prišli do školy športovo oblečení. Doniesli sme si igelitové tašky a gumené rukavice. Po tretej vyučovacej hodine sme sa pred školou rozdelili na dve skupiny. Mladší žiaci sa vybrali do jednej časti obce, smerom k obchodu a novému ihrisku. Starší žiaci opačným smerom ku kostolu. Začali sme zbierať papiere, plastové fľaše, plechovky a ostatné veci, ktoré ľudia vyhodili. Veru naše igelitky postupne prešli celú obec. Deti boli prekvapené, čo všetko sme našli a koľko toho bolo. Po zbere sme prišli k obchodu, kde nás čakala sladká odmena – chutný nanuk.

ZBEROVÉ AKTIVITY

Ako každý rok, tak aj tento sme sa zapojili do zberu s firmou SABI. Aj tento rok sme boli úspešní a v zbere tetrapakov sme obsadili 15. miesto, čo pre nás znamenalo výhru v hodnote 300 eur.

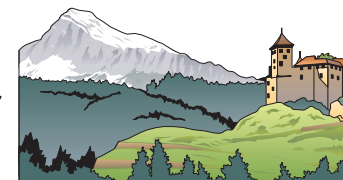
Umiestnenie jednotlivcov v zbere viečok:

1. Erik Jakubík – 2744 kusov
2. Marek Tartal – 1800 kusov
3. Eva Hudáková – 1749 kusov

Umiestnenie jednotlivcov v zbere tetrapakov:

1. Jozef Hudák – 960 kusov
2. Pavol Onderčo – 320 kusov
3. Anna Ľorková – 240 kusov

Školský výlet

16. jún 2010 – to bol ten očakávaný deň nášho výletu. Ráno sme sa stretli pred školou netradične pred 6-tou hodinou ráno. Žiaci spolu s rodičmi s batohmi plnými jedla, vody a iných dôležitých vecí nasadli do autobusu. Cieľ cesty – Bojnice. Tie sú pomerne ďaleko, ale nachádza sa tam krásny zámok a ZOO. V prípade dobrého počasia aj kúpalisko. Počasie bolo zrejme tento deň najväčším nepriateľom. Celý deň sme sa slnka nedočkali, naopak čakal nás daždivý deň. Optimizmus a dobrá nálada nám však nechýbali. Do Bojníc sme došli po 10. hodine. Naša prvá cesta viedla na Bojnický zámok. Prehliadka zámku bola zaujímavá. Je to jeden z našich najkrajších zámkov. Zachovalo sa v ňom veľa zaujímavých vecí – nábytok, obrazy, zariadenie kuchyne, oblečenie. Z toho všetkého sa deti dozvedeli, ako sa niekedy žilo na takýchto miestach. V jednej z najkrajších miestností si deti vyskúšali, aké to bolo byť princeznou a zatancovali si ako za starých čias. Jedna naša žiačka, Lucka Spišáková, si vyskúšala krásne šaty, ktoré nosili bohaté deti v tej dobe. Na záver sme zišli do jaskyne. Celý zámok bol veľmi pekný, aj rozprávanie sprievodkyne bolo zaujímavé.

Po návšteve zámku sme pokračovali do ZOO. Škoda, že práve tam počasie nevyšlo – začalo pršať. Zvieratká sme však videli. Pre každého z nás bolo zaujímavé iné zviera, ale určite každého zaujali slony, levy, medvede, opice, pštrosy a mnoho iných. Po návšteve ZOO sme boli na obede. Keďže počasie bolo upršané, kúpalisko sme nenavštívili. Cestou domov sme si pozreli v autobuse film a zaspievali sme si ľudové piesne.

Literárna tvorba našich žiakov

HORE LESOM

Idem hore lesom, vidím vtáčika.
Vidím ho, ako si pekne čviriká.
Čvirik, čvirik, čvirik,
čo to vidia moje očká?
Čo ma za tým hlasom počká?
Počká ma to sladké čviri,
čo sa celým lesom šíri.

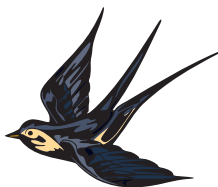

J. Horizral, 4. roč.

LETO

Za chvíľu príde leto na chotár.
Lúky už pekne voňajú,
lastovičky lietajú.
Už sa teším na prázdniny,
a oslávim si meniny.

Š. Kacvinský, 4. roč.

PRÁZDNINY

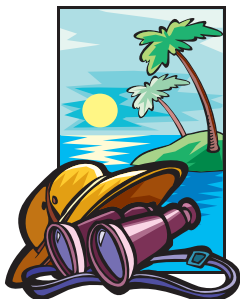
Už si leto robí stopu,
prázdniny na dvere klopú.
Dá sa robiť to, čo chceme,
huby zbierať z teplej zeme.
Nezbierame muchotrávky,
ani žiaden hrieb satanský.
Dávame si pozor na to,
aby nebol problém preto.

S. Lackaň, 4. roč.

PRÁZDNINY SÚ TU

Teším sa na prázdniny,
chystám sa na maliny.
Zájdem si aj na huby
za zelené duby.
Vidím kozák, kuriatko,
Plný košík zakrátko.

V. Sedlák, 4. roč.

Literárna tvorba našich žiakov

LETO A JESEŇ

Cez prázdniny budem hrať,
na gitare vyhrávať.
Budem hrať peknú pieseň,
pre zázračnú jeseň.

E. Verbovský, 4. roč.

LETO

Leto, leto voňavé,
kvetky kvitnú v záhrade.
Húsky sa už rozbiehajú
a do vody prichádzajú.
Deťičky sa radujú,
bicykle vyťahujú.
Slnko svieti na chotár,
ľudia majú milú tvár.
Radujú sa rybky z riečky,
pastier píska na ovečky.

F. Kubek, 4. roč.

ZOO

V ZOO, tam je veľa dravcov,
tam je veľa mäsožravcov.
Za zelenou malou bránou
je raj vegetariánov.
Tiger, jastrab, korytnačka,
bývať v ZOO, to je hračka.
Zvieratá sa nehladkajú,
také zvyky tu nemajú.

D. Lendacký, 4. roč.

